

Dosarul nr.2r-808/2018

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Central (V.S. Midrigan)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (I. Țurcan, Iu. Cotruță, N. Simciuc)

DECIZIE

24 octombrie 2018

mun.Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Iulia Sîrcu
Galina Stratulat
Victor Burduh

examinînd recursul declarat de către Elena Braganciuc,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Radu Sorocovici
împotriva Elenei Braganciuc privind transmiterea în posesiune a bunului ipotecat și
radierea vizei de reședință,

împotriva încheierii din 17 iulie 2018 a Curții de Apel Chișinău prin care s-a
restituit cererea de apel declarată de Elena Braganciuc,

c o n s t a t ă :

La 05 octombrie 2016 Radu Sorocovici a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Elenei Braganciuc privind încasarea datoriei în mărime de 55 950 de dolari
SUA, penalității în mărime de 559,50 de dolari SUA, dobînzii de întîrziere în
mărime de 1195,60 de dolari SUA, cît și cheltuielile de judecată.

Ulterior, reclamantul a concretizat cerințele modificînd și obiectul acțiunii,
solicitînd deposedarea și transmiterea silită în posesiune a bunului imobil din
mun.Chișinău, str.xxxxxx, număr cadastral xxxxxxxx, evacuarea silită a Elenei
Braganciuc împreună cu membrii familiei și toate persoanele care locuiesc în imobil
și a bunurilor acestora, fără acordarea altui spațiu locativ, radierea vizei de reședință
pentru persoanele din imobilul situat pe adresa mun.Chișinău, str.xxxxxx.

Prin hotărârea din 26 aprilie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central, a fost
admisă parțial cererea de chemare în judecată depusă de Radu Sorocovici împotriva
Elenei Braganciuc privind transmiterea în posesiune a bunului ipotecat.

S-a transmis silit în posesia lui Radu Sorocovici bunul imobil din mun.Chișinău,
str.xxxxxx, număr cadastral xxxxxx, pentru a fi vîndut în contul stingerii datoriei
apărute din contractul de împrumut cu ipotecă din 15 decembrie 2015, în rest
acțiunea fiind respinsă.

S-a încasat din contul Elenei Braganciuc în beneficiul lui Radu Sorocovici taxa

de stat în mărime de 25 000 de lei.

La 23 mai 2018 Elena Braganciuc a depus cerere de apel nemotivată (f.d.93).

Prin încheierea din 25 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău s-a respins cererea de amânare a plății taxei de stat și nu s-a dat curs cererii de apel din 23 mai 2018 depusă de Elena Braganciuc, fiind acordat apelantei termen pînă la 16 iulie 2018 inclusiv, pentru depunerea apelului motivat cu înscrierile prevăzute de lege și prezentarea bonului de plată a taxei de stat în sumă de 4494 lei 75 bani în cancelaria Curții de Apel Chișinău.

Prin încheierea din 17 iulie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost restituită cererea de apel depusă de Elena Braganciuc din motivul neînlăturării în termen a neajunsurilor stabilite în încheierea instanței de apel din 25 iunie 2018.

La 08 septembrie 2018 Elena Braganciuc a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 17 iulie 2018, solicitând casarea încheierii contestate cu remiterea cauzei spre rejudecare la etapa primirii cererii de apel.

În motivarea recursului a indicat că, contrar prevederilor art.100 alin.1 Cod de procedură civilă nu i-a fost înmînată încheierea din 25 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău prin care nu s-a dat curs cererii de apel, fiind încălcată procedura de comunicare a actelor juridice. La 16 iulie 2018 a fost contactată telefonic de către avocata sa, care i-a comunicat că nu s-a dat curs cererii de apel și este ultima zi de depunere a apelului motivat și a dovezii de achitare a taxei de stat.

La data de 16 iulie 2018 a achitat taxa de stat, însă așa cum cancelaria Curții de Apel funcționează pînă la ora 16.00, a expediat la ora 16.15 prin intermediul oficiului poștal în adresa instanței de apel, atît cererea de apel motivată, cît și dovada achitării taxei de stat.

A menționat că necătînd la faptul că instanța de apel a recepționat plicul la data de 18 iulie 2018, consideră că a îndeplinit în termen indicațiile instanței din încheierea emisă la 25 iunie 2018, cît și a respectat termenul de procedură stabilit. Încheierea din 17 iulie 2018 a Curții de Apel Chișinău nu i-a fost înmînată și nici expediată cu scrisoare recomandată, iar despre încheierea de restituire a apelului declarat a aflat doar după ce a recepționat încheierea de intentare a procedurii de executare nr.xxxxxx emisă de executorul judecătoresc Marianciuc Evelina.

Cu încheierea din 17 iulie 2018 a Curții de Apel Chișinău a făcut cunoștință la data de 07 septembrie 2018, fapt confirmat prin semnătura din dosarul civil. Consideră că prin restituirea cererii de apel i-a fost încălcat dreptul la un proces echitabil garantat de art.6 CEDO.

Cu referire la termenul de declarare a recursului, instanța de recurs reține următoarele.

Conform prevederilor art.425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Din materialele cauzei rezultă că încheierea Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 17 iulie 2018 și expediată în adresa Elenei Braganciuc la data de 20.07.2018 (f.d.115), însă lipsește dovada recepționării acesteia de către recurentă. Totodată, cererea privind eliberarea actelor depusă de Elena Braganciuc la 05 septembrie 2018 în instanța de fond, conține mențiunea că încheierile din 25 iunie 2018 și 17 iulie 2018 a Curții de Apel Chișinău au fost recepționate la data de 07

septembrie 2018 (f.d.125), respectiv recursul declarat la 08 septembrie 2018 de către Elena Braganciuc se consideră depus în termenul prevăzut de art.425 Cod de procedură civilă.

Conform art.426 alin.(2) și (3) Cod de procedura civilă, recursul se depune la instanța a cărei încheiere se atacă.

Recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În conformitate cu art.427 lit.b) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.

Studiind materialele dosarului, examinând argumentele invocate în recurs, în raport cu circumstanțele cauzei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că recursul declarat de Elena Braganciuc necesită a fi admis, casând încheierea instanței de apel și restituind cauza spre rejudecare la faza primirii cererii de apel din următoarele motive.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat că art. 6 § 1 din Convenție garantează fiecărei persoane dreptul de a sesiza o instanță cu orice contestație referitoare la drepturile și obligațiile sale cu caracter civil, ce include printre altele dreptul părților de a prezenta observațiile pe care le consideră pertinente pentru cauza lor.

În cauza *Bellet vs Franța*, Curtea a stabilit că dreptul de acces la un tribunal trebuie să fie corect și efectiv. Eficiența dreptului de acces impune ca persoana să beneficieze de posibilitatea clară și concretă de a contesta un act care constituie o ingerință în drepturile sale.

Conform art.368 alin.(1) Cod de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art.364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor, iar art.369 alin.(1) lit. a) Cod de procedură civilă stipulează că instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1).

Potrivit încheierii din 25 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins cererea de amânare a plății taxei de stat și deoarece instanța a constatat că cererea de apel declarată de Elena Braganciuc nu corespunde exigențelor prevederilor art.364, 365 Cod de procedură civilă, nu a dat curs cererii de apel, acordând apelantului termen până la 16 iulie 2018 inclusiv, pentru prezentarea în cancelaria Curții de Apel Chișinău a apelului motivat cu înscrisurile prevăzute de lege și prezentarea bonului de plată a taxei de stat în sumă de 4494 lei 75 bani (f.d.105-107).

Prin încheierea din 17 iulie 2018 Curtea de Apel Chișinău a restituit apelul declarat de Elena Braganciuc, din motiv că apelanta nu a îndeplinit indicațiile instanței de apel din încheierea din 25 iunie 2018 (f.d.112-114).

Recurenta Elena Braganciuc în susținerea cererii de recurs a prezentat probe ce confirmă că dînsa a îndeplinit în termenul stabilit indicațiile instanței de apel expuse în încheierea de a nu da curs din 25 iunie 2018.

Conform art.110 Cod de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Conform art.112 alin.3 Cod de procedură civilă, actul de procedură pentru care este stabilit un termen poate fi îndeplinit pînă la ora 24 a ultimei zile din termen. Dacă cererile de apel sau de recurs, documentele sau sumele bănești au fost predate la oficiul poștal sau la telegraf, sau prin alte mijloace de comunicație înainte de ora 24 din ultima zi a termenului, actul de procedură se consideră îndeplinit în termen.

Astfel, prin ordinul de încasare a numerarului nr.xxxxx din 16 iulie 2018 se confirmă achitarea la data de 16 iulie 2018 de către Elena Braganciuc a taxei de stat în mărime de 4494,75 lei (f.d.116).

Prin bonul de plată nr.xxxx din 16 iulie 2018 eliberat de Poșta Moldovei (f.d.133), plicul poștal (f.d.120) și avizul de recepție (f.d.134), se confirmă expedierea la data de 16 iulie 2018 de către Elena Braganciuc în adresa Curții de Apel Chișinău a cererii de apel motivate și a bonului de plată a taxei de stat în sumă de 4494 lei 75 bani, în termenul stabilit de instanța de apel.

Necătînd la faptul că actele expediate de către Elena Braganciuc la 16 iulie 2018 au fost înregistrate în cancelaria Curții de Apel la 18 iulie 2018, aceasta a respectat prevederile art.112 alin.3 Cod de procedură civilă, indicațiile Curții de Apel menționate în încheierea de a nu da curs fiind îndeplinite în termenul stabilit or, nu pot fi neglijate argumentele recurenteii că dînsa s-a prezentat în cancelaria civilă a Curții de Apel Chișinău la data de 16 iulie 2018 pentru a depune apelul motivat și bonul de plată a taxei de stat, însă actele nu i-au fost primite, așa cum cancelaria civilă a instanței de apel funcționează pînă la ora 16.00, asta și în condițiile în care în încheierea contestată este indicat locul unde recurenta urma să depună actele solicitate, - cancelaria Curții de Apel Chișinău, cu sediul mun.Chișinău, str.xxxxx însă fără a se indica pînă la ce oră ultima putea executa indicațiile instanței de apel. Astfel recurenta a fost nevoită să expedieze actele prin intermediul oficiului poștal la 16 iulie 2018, ora 16.14, fapt confirmat prin bonul de plată eliberat de Poșta Moldovei (f.d.133).

Faptul că în încheierea din 25 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău este indicată data limită și locul unde să fie depus apelul motivat cu înscrisurile prevăzute de lege, cît și bonul de plată a taxei de stat în sumă de 4494,75 lei, însă nu a fost indicată și ora pînă la care se admite înlăturarea neajunsurilor, o plasează pe recurentă într-o situație incertă, care în circumstanțele constatate determină instanța de recurs să aprecieze ca întemeiate argumentele Elenei Braganciuc și să o restabilească în dreptul de a folosi calea apelului împotriva hotărîrii din 26 aprilie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central.

Astfel, Curtea de Apel Chișinău eronat a constatat că Elena Braganciuc nu a îndeplinit indicațiile instanței de apel din încheierea din 25 iunie 2018, în consecință restituind prin încheierea din 17 iulie 2018 cererea de apel.

Colegiul notează că dreptul de acces la un tribunal constituie un element inerent al tuturor garanțiilor procedurale prevăzute în Convenție (CtEDO, hotărârea Campbell și Fell vs. Marea Britanie din 25.02.1982). Drepturile fundamentale trebuie garantate într-o manieră concretă și reală, iar nu iluzorie și teoretică, imposibilitatea concretă de sesizare a unei instanțe de către persoana interesată constituie o încălcare a dreptului acesteia de acces la justiție (CtEDO, hotărârea Airey vs. Irlanda din 09.10.1979).

Prin urmare, faptele relatate impune casarea încheierii contestate or, menținerea acesteia în condițiile enunțate, ar constitui o încălcare a dreptului recurente de a dispune real și în mod eficient de drepturile sale procedurale în condițiile normelor în vigoare, garantate și de Convenția Europeană a Drepturilor Omului, iar în consecință ar constitui o îngrădire a accesului la justiție.

Așa fiind, soluția adoptată de instanța de apel prin încheierea contestată nu este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 CtEDO, care statuează că orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public și într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil.

În conformitate cu art. 424, 427 lit.b), 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de Elena Braganciuc.

Se casează încheierea din 17 iulie 2018 a Curții de Apel Chișinău, adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Radu Sorocovici împotriva Elenei Braganciuc privind transmiterea în posesiune a bunului ipotecat și radierea vizei de reședință, cu restituirea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, la faza primirii cererii de apel.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Iulia Sîrcu

judecătorii

Galina Stratulat

Victor Burduh